

90 SEKUND

LAGT TIL RÆTTIS: Leo Poulsen

LEIF LÁADAL

Fekk Jørgen at leggja frá sær

TAÐ ER EITT AV **STERKASTU** MINNUNUM HJÁ **47** ÁRA GAMLA **LEIF LÁADAL**, SUM DÁMAR **VÆL** AT FARA Á **FLOT** VIÐ HVØRT. HANN **ARBEIÐIR** SUM SJÁLVSTØÐUGUR **JOURNALISTUR** OG DÁMAR BEST **STÓRBÝARFERIUR**. OG SO ER HANN **FARIN** AT ETA **FISK** MEIRA OG **MEIRA**, EISINI TÁ HANN **ETUR** »FÍNT«

Hvat er tað besta við at arbeiða innan miðlaheimin?

At so at siga eingin dagur er eins, og at tú hittur einari rúgvu av fólki, sum eru væl og virðiliga klókari enn tú sjálvur.

Er tað nakað scoop tú minnst serliga væl?

Ja, tá nokur innsøg hjá mær um veðhald til fjarfiskiflotan í útvarpinum settu gongd á málið um Jørgen Niclasen, sum tá var landsstýrismaður við fiskivinnumálum. Seinni hoppaðu hinir miðlarinur uppá, og tað endaði við, at Jørgen legði frá sær.

Hvat dámar tær betri, skrivning ella radio?

Mær dámar best at skriva, men tað er ikki so ofta, at mann fær tíð til at gera sítt allar besta, tá mann arbeiðir sum skrivandi journalistur í Føroyum (og øðrum londum).

Ferðast tú nógv í egnum landi?

Ikki so nógv, sum eg kundi hugsa mær. Havi tó seinnu árin verið fast úti á Slættanesi einaferð um árið ella har á leið, og roynt at vitjað mostir mína í Húsavík av og á. So eru tað onkrir festivalar og nakrar rennikappingar (m.a. í Kalsoynni), sum tað verður til. Beinleiðis aktivt ferðafólk í egnum landi manglar, men tað fer sikkurt at koma, tí her er nógv spennandi at síggja og uppliva.

Tá tú ert uttanlands og ferðast, er tú til aktiva feriu ella hvítar strendur?

Hvørki. Mær dámar allarbest at vitja stórbýir.

Nú fjøllini nærkast, hevur tú fenað?

Nei, men havi verið so heppin, at ein fyrrverandi svágur mín seinnu árin hevur roynt at lært meg at fletta (seyð av trøðni hjá Hera Lava). Tað gongur framá.

Er tú nakrantíð á floti?

Ja, vit flota av og á, men rættiliga ofta verður tað bara til ein túr til Nólsoyar og so ein spaserutúr í bygdini.

Hvat er tað besta tú fær at eta?

Skal eg nevna eitt einstak, so er tað stókt ræst kjøt. Annars dámar mær so at siga allan føroyskan mat sera væl, og so bakki eg ikki fyri einum sevjumiklum búffi (sera lítið stoktum) og ein kraftigum glasi av reyðvíni afturvið. Seinnu árin eri eg tó farin at eta meira fisk, eisini tá eg eti "fínt".

Dugir tú at matgera?

Tað mugu onnur nokk døma um, men um eg ikki skal vera undirbrotligur, so stendur ikki so galið til á tí økinum. Mær dámar í hvussu so er væl at gera mat, og tað plagar at smakka. Eri heldur ikki bangin fyri at kasta meg út í øðrvísi matgerð.

Hvørjum hyggur tú at í sjónvarpinum?

Í løtuni havi eg einki sjónvarp, og internetsambandið er vánaligt, har eg búgvi, so eg havi verið á Býarbókasavninum og lænt mær tveir stórar posar av spennandi bókum. Plagi tó at taka niður Dag og Viku nakrar av teimum døgnum hon er, og so hyggja eftur henni, áðrenn eg fari til songar, men eg gloymi tað í heilum.

Hvørjum tónleiki lurtar tú eftir?

Lurti serstakliga nógv eftir tónleiki fyri tíðina. Tað skal vera friðarligur tónleikur, sum ikki órógvav lesnaðin. Havi lænt nakrar avslappandi fløgur frá einari deiligari vinkonu, og so havi eg eisini keypt eitt sindur av tónleiki á iTunes – m.a. »100 Best Relaxing Classics« og »Relaxing Music (50 lög)«.

Hvør bók liggur á náttborðinum?

Uha, hvar skal eg byrja? Har liggja einar 20. Millum annað »Brahmadellarnir« hjá Jóanes Nielsen, »Den utrolige historie om Kavalier og Clay« hjá Michael Chabon, ein bók um meditación hjá David Fontana, ein um massasju hjá Dr. Andrew Yorke, og so yvir eksponeraða bókina »Fifty Shades of Grey« hjá EL James. Men hon er altso ikki serliga góð – í hvussu so er ikki enn. Eg havi lisið tær fyrsti 100 síðurnar, og har hendir akkurat einki. Men tað byrjar at gerast heitt.

UMAFTURAFTURUM HØGNI DJURHUUS

Móðurmálsviðursløn 2012

Ninefourteen

Lærararnir vita vónandi. Kanska ikki teir yngstu. Men spyrst tú næmingar í miðnámsskúlnum, hvat hendi 14.september í 1946, vita tey ikki.

Spyrt tú so genturnar, hvussu ofta sangarin í onkrum tilvildarligum bøybandi fleygaði sær 14.september í 2006, vita tær sjálvandi alt um tað.

Og allir dreingirnir vita, hvussu nógv stig, Liverpool hevði tann 14.september í 1996.

Ungdómurin er vorðin internationalur. Hann hevur globala vitan. Hann er ikki heimføðingur. Hann veit eisini, hví samfelagið verður lagt í andingartól, respirator, seinastu vikuna í hvørjum ári.

Tað var líkasum onkur, sum varð føddur ella okkurt sórit har – haldi eg, ella...?

Hví vita, hvat hendi í Føroyum 14.september í 1946? Tað var gamaní fyrsta veljarakanningin her í landinum. Øll blivu spurd, fá tímdu at svara.

Ein slík spurnarkanning skuldi so vera aftur í 2002. Hon varð avlýst, tí helst fór meirilutin at svara skeivt. Sí, tað er fólkaræði. Meirilutin ræður bara, tá hann hevur rætt.

Skotið er upp at hava fólkaræði á tímatalvuni. Fólkaræði í fólkkaskúla.

Umafturafsturum skjýtur upp at hava fleiri tímar í føroyskum fyrst, so blómandi og vitskarpi ungdomurin dugur at stava fólkaræði, áðrenn hann fær fólkaræði sum heimaarbeiði. Og hvønn har heima skal hann fáa at hjálpa sær við heimaarbeiðinum?

Men, einki nýtt er í øllum hesum. Hetta stendur longu alt í feysbukkuni. Eg siti ikki har. Havi ikki leyst lív, heldur ikki nakað lortalív.

Alt, sum verður sagt og skrivað, er sagt og skrivað fyrr.

Eisini tað, sum her verður

skrivað. Og tað, sum verður sagt um tað, skuldi onkur sagt nakað, á bukkuni sjálvandi.

Eg hoyri ofta onnur bera fram ymiskt, sum eg segði ella skrivaði fyri nøkrum árum síðani. Tá eg segði ella skrivaði tað, gav eingin tí ans. Nú onnur siga tað sama við næstan somu orðum, nikka øll og siga, ja, sjálvandi.

Tí er nógv orka og nógv tíð at spara við at gera sum til dømis tey gudiligu. Tey vísa á brot í Biblíuni við styttingum og tølum og bindistrikum og komma millum styttingarnar og tøluni.

Í staðin fyri at skriva ella siga alt hvørja ferð um vinarbýrinar Sodoma og Gomorin, verður víst til staðið, har morreyðu søgurnar um góða lívið í býunum báðum kunnu lesast. Longu tá var forboðið at hava tað stuttligt og liva lívið hesumegin. So Gud langaði til við sterkari lúti enn tí lúti, sum okkara heimliga Forboðsráð roynir at forbjóða.

Allar endurtøkur bera bara til, tí fólk flest hava so vánaligt minni, tey eru stuttmint. Tey minnst ikki, at hetta hava tey lisið fyrr. Ella hatta hava tey hoyrt fyri ikki so langari tíð síðani.

Men endurtøkan skapar meistaran, sigst. Venjing er einki annað enn endurtikin endurtøka, sum gevur eitt finalupláss, tað er áðrenn finalan hevur verið.

Eg hoyri sum sagt ofta onnur koma við slíkum, sum eg kom ið fyri fáum árum síðani. Sum eg sjálvandi helt vera øgiliga snilt. Tað var eg einsamallur um at halda.

Tað ber, mær vitandi, ikki til at søkja um og fáa einarætt til skilagóð orð, søgd ella skrivað, bara upphavsrátt. Men tað er so nógv roks.

Tá kanst siga, at eg segði, at nú er bara heyst. Minst 20 metrar og 20 millilitrar hvønn dag.